

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 stycznia 2018 r. (...) Bank (...) S.A. Centrum Restrukturyzacji i Windykacji Biuro (...) w Ł. wniosła o orzeczenie nakazem w postępowaniu nakazowym od pozwanego GRUPA (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T. zapłaty kwoty 518.547,87 zł, w tym: tytułem należności głównej kwotę 500.000zł, kwotę 18.547,87zł tytułem odsetek naliczanych do dnia 16 stycznia 2018r. włącznie, oraz dalsze należne odsetki od dnia 17-01-2018r. do dnia zapłaty naliczane od należności głównej według zmiennej stopy procentowej odpowiadającej czterokrotności wysokości aktualnej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, jednak nie wyższej, niż aktualna wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie wynikająca z powszechnie obowiązujących przepisów prawa tj. nie wyższej niż dwukrotność sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych, która na dzień wystawienia wyciągu wynosi 10,00% w stosunku rocznym.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, iż na podstawie ksiąg rachunkowych powodowego banku stwierdzone zostało, iż na dzień 17 stycznia 2018 r. figuruje wymagalna i niespłacona wierzytelność powódki przysługująca od pozwanego wynikająca z gwarancji de minimis, udzielonej przez Bank (...) na podstawie umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis numer (...) z dnia 4 marca 2013 roku (z późniejszymi zmianami), jako zabezpieczenie spłaty kredytu obrotowego (...) postawionego do dyspozycji jako kredyt odnawialny w rachunku bieżącym (...) nr (...) z dnia 30 marca 2012 roku, udzielonego pozwanemu. Kwota 500.000 zł została przelana przez Bank (...) na rzecz (...) Bank (...) S.A. w dniu 12 października 2017r. na podstawie umowy przelewu wierzytelności (pozew k. 3-4 akt).

Zarządzeniem Przewodniczącego z dnia 1 lutego 2018 roku sprawa została skierowana do postępowania zwykłego (zarządzenie k. 68).

W odpowiedzi na pozew pozwany GRUPA (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. wniósł o oddalenie powództwa w całości, oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany podniósł zarzut:

- braku legitymacji czynnej powoda,
- nieistnienia roszczenia objętego żądaniem pozwu,
- przedwczesność powództwa.

W pierwszej kolejności pozwany podniósł brak legitymacji czynnej powoda do występowania w niniejszym postępowaniu. Do umowy przelewu wierzytelności nie przedstawiono żadnych dokumentów, które potwierdzają umocowanie osób podpisanych na umowie do reprezentowania cedenta i cesjonariusza. Ciężar dowodu w tym przedmiocie spoczywa na powodzie stosownie do art. 6 k.c. Żadna z osób podpisujących umowę cesji nie znajduje się bowiem w organach osoby prawnej. Naruszenie szczególnych zasad reprezentacji przewidzianych w przepisach ustawowych powoduje, iż podjęta w ten sposób czynność prawna jest sprzeczna z ustawą i przez to, zgodnie z przepisem art. 58 k.c., nieważna.

Zdaniem pozwanego, przedmiotowa umowa przelewu wierzytelności pomiędzy bankami została oznaczona jako załącznik nr 15 do umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr (...) zmienionej aneksami (...). Nie sposób zatem ustalić, czy zostały spełnione warunki wypłaty gwarancji przez bank (...) na rzecz powoda, bowiem nie przedstawiono wszystkich dokumentów, których wyłącznie łączna analiza da obraz pełnego stosunku prawnego między bankami.

Pozwany podkreślił, że w pozwie nie przedstawiono, także wniosku o wypłatę odszkodowania, a w treści uzasadnienia nie wykazano, że wypłata gwarancji była w niniejszej sprawie uzasadniona. Samo potwierdzenie przelewu z tytułu gwarancji nie powoduje automatycznego uznania, że było to roszczenie wymagalne.

Nadto, pozwany podkreślił, że nie przedstawiono żadnego wyliczenia odsetek dochodzonych w niniejszym postępowaniu. Pozwany zakwestionował roszczenie w tym zakresie. Odnosząc się do zarzutu przedwczesności powództwa, wskazał że siedziba pozwanego znajduje się w T. przy ul. (...). Zmiana siedziby pozwanego została ujawniona w KRS w dniu 27 kwietnia 2017 roku i jest aktualna do dziś. Wezwanie do zapłaty skierowane na stary adres w m. Dobre, przy ul. (...) nie mogło zatem wyczerpać możliwości polubownego załatwienia sporu. Z powodu zmiany siedziby przesyłka nie została podjęta przez pozwanego. Powyższe powoduje, że wytoczenie powództwa uznać należy za przedwczesne. Na dowód pozwany przedłożył odpis aktualny KRS, wydruk z (...) z dnia 27 kwietnia 2017 roku i powołał się na wezwanie do zapłaty z dnia 24 listopada 2017 roku wraz z (...) (w aktach sprawy).

Pozwany zawnioskował o:

- zobowiązanie powoda do przedstawienia historii rachunku bankowego o nr (...),
- dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań w charakterze świadka A. S. (wezwanie na adres pozwanej spółki) na okoliczność współpracy stron i przyczyn nieterminowej spłaty kredytu obrotowego,
- dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron na okoliczność współpracy stron i przyczyn nieterminowej spłaty kredytu obrotowego (odpowiedź na pozew k. 77-79).

W piśmie procesowym z dnia 6 kwietnia 2018 roku (data prezentaty sądowej) w replice na odpowiedź na pozew powódka podtrzymała stanowisko i wniosła o zwrot kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powódka sprecyzowała żądanie pozwu i wniosła o zasądzenie kwoty 518.548,00 zł (pięćset osiemnaście tysięcy pięćset czterdzieści osiem złotych) wraz z odsetkami od dnia 17 stycznia 2018r. do dnia zapłaty naliczanymi od kwoty należności głównej t.j: kwoty 500.000 zł według stopy maksymalnych odsetek za opóźnienie, wskazanych w art. 481 Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2017r., poz.459 ze zm.) oraz kosztami postępowania sądowego pismo procesowe powódki k.121-122).

Na rozprawie w dniu 24 maja 2018 roku powódka podtrzymała swoje żądanie, zaś pozwany wnosił o oddalenie powództwa (e-protokół z dnia 24 maja 2018 r.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 marca 2012 roku powód - (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. i pozwany pozwanego GRUPA (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T. zawarli umowę kredytu obrotowego odnawialnego w walucie polskiej. Umowa była siedmiokrotnie aneksowana, w tym co do wysokości kredytu i terminu spłaty.

Zgodnie z § 1 umowy (...) S.A. , która następnie była aneksowana, udzieliło kredytobiorcy kredytu obrotowego odnawialnego w wysokości 1000.0000 zł. Kredytobiorca oświadczył, że środki z kredytu przeznaczy na finansowanie bieżących zobowiązań wynikających z prowadzonej działalności gospodarczej. W myśl § 2 umowy okres wykorzystania i okres spłaty kredytu upływał z dniem zakończenia okresu kredytowania tj. w dniu 6 marca 2017 roku. W § 4 umowy wskazano, że kwota wykorzystanego kredytu jest oprocentowana wg zmiennej stopy procentowej. W § 5 umowy strony uregulowały sposób naliczania odsetek od kredytu – okresy obrachunkowe. Przepisy § 6 i § 7 umowy regulowały opłaty i prowizje należne bankowi. W myśl § 10 ust. 1 niespłacenie odsetek w uzgodnionym w § 5 ust. 1 terminie, powodowało, że po upływie umownego terminu spłaty zadłużenie z tytułu niespłaconych odsetek stawało się wymagalne. Zgodnie z § 111 umowy w przypadku opóźnienia w spłacie kredytu (...) SA miał pobierać odsetki od niespłaconej kwoty za okres od dnia następującego po dniu, w którym powinna nastąpić spłata do dnia dokonania spłaty, według stopy procentowej

przewidzianej dla kredytów przeterminowanych i postawionych w stan natychmiastowej wymagalności wskutek ich wypowiedzenia. Stopa procentowa należności przeterminowanych określona była w uchwale Zarządu (...) SA. W § 12 strony uzgodniły sposób zaliczania wpłat kredytobiorcy w kwotach mniejszych niż wynikające z bieżącego zadłużenia, wskazując w szczególności, że zaliczenie następować będzie w następującej kolejności na: zadłużenie przeterminowane z tytułu kredytu, odsetki od zadłużenia przeterminowanego, odsetki zapadłe – zaległe, odsetki bieżące, zadłużenie z tytułu kredytu, pozostałe należności banku w tym koszty banku i opłaty. W okolicznościach opisanych w § 14 umowy, bank uprawniony był do obniżenia kwoty przyznanego kredytu lub wypowiedzenia umowy kredytu. Załącznik do umowy stanowiła tabela opłat i prowizji banku (dowód: umowa k. 15 – 17 akt, aneksy 18-34 akt).

W dniu 4 marca 2013 r. pomiędzy Bankiem (...) w W. a (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. w ramach realizacji przez (...) programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku (...)”, oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2013 r. w sprawie udzielania przez Bank (...) pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytów (Dz. U. poz. 239) została zawarta umowa, która określała zasady udzielania przez (...) w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis, nieodwołanych i płatnych na pierwsze żądanie gwarancji spłaty kredytów udzielanych przez Bank (...) mikroprzedsiębiorcom oraz małym i średnim przedsiębiorcom. W § 21 umowy zastrzeżono, iż w związku z upływem z dniem 31 grudnia 2013 r. okresu obowiązywania rozporządzenia Komisji WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis oraz rozporządzenia Ministra Finansów, o którym mowa w komparycji umowy, warunki obejmowania kredytów gwarancją w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis po dniu 31 grudnia 2013 r. zostaną określone w aneksie do umowy, uwzględniającym przepisy prawa dotyczące udzielania pomocy de minimis obowiązujące po 31 grudnia 2013 r. (dowód: umowa portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr (...) z dnia 04.03.2013r., k.210-224).

Następnie umowa portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr (...) z dnia 4 marca 2013 r. została zmieniona następującymi aneksami: aneksem nr (...) w dniu 7 października 2013 r., aneksem nr (...) w dniu 13 listopada 2013 r., aneksem nr (...) w dniu 9 grudnia 2013 r., aneksem nr (...) w dniu 23 grudnia 2013 r., aneksem nr (...) w dniu 7 maja 2014 r., aneksem nr (...) w dniu 27 czerwca 2014 r., aneksem nr (...) w dniu 17 października 2014 r., aneksem nr (...) w dniu 14 listopada 2014r., aneksem nr (...) w dniu 23 grudnia 2014 r., aneksem nr (...) w dniu 20 stycznia 2015 r., aneksem nr (...) w dniu 10 czerwca 2015 r., aneksem nr (...) w dniu 22 lipca 2015 r., aneksem nr (...) w dniu 19 listopada 2015 r., aneksem nr (...) w dniu 27 listopada 2015 r., aneksem nr (...) w dniu 15 grudnia 2015 r., aneksem nr (...) w dniu 17 lutego 2016 r., aneksem nr (...) w dniu 20 kwietnia 2016 r., oraz aneksem nr (...) z dnia 20 maja 2016 r. (dowód: okoliczność znana sądowi urzędowo, aneksy w aktach SO w Łodzi sygn. akt X GC 591/17 k.190-259).

W aneksach zmieniono m.in. okresy wykorzystywania gwarancji udzielonej na spłaty kredytów oraz maksymalną łączną kwotę limitów gwarancji i tak np.

- w aneksie nr (...) udostępniono limit gwarancji w kwocie 1.000.000.000 zł (jeden miliard złotych) od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2014r. – aneks nr (...) k. 255;

- w aneksie nr (...) udostępniono limit gwarancji w kwocie 2.000.000.000 zł (dwa miliardy złotych) od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2014r. – aneks nr (...) k. 252;

- w aneksie nr (...) udostępniono limit gwarancji w kwocie 2.500.000.000 zł (dwa miliardy pięćset milionów złotych) od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 13 października 2015r. – aneks nr (...) k. 248;

- w aneksie nr (...) udostępniono limit gwarancji w kwocie 3.100.000.000 zł (trzy miliardy sto milionów złotych) od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 13 października 2015r.. – aneks nr (...) k. 208;

- w aneksie nr (...) udostępniono limit gwarancji w kwocie 4.000.000.000 zł (cztery miliardy złotych) od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 8 czerwca 2016 r. – aneks nr (...) k. 206;

- w aneksie nr (...) udostępniono limit gwarancji w kwocie 4.800.000.000 zł (cztery miliardy osiemset złotych) od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 8 czerwca 2016 r. – aneks nr (...) k. 200;

- w aneksie nr (...) udostępniono limit gwarancji w kwocie 5.000.000.000 zł (pięć miliardów złotych) od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 8 czerwca 2016 r. – aneks nr (...) k. 193;

- w aneksie nr (...) udostępniono limit gwarancji w kwocie 5.800.000.000 zł (pięć miliardów osiemset milionów złotych) od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. – aneks nr (...) k. 191;

(dowód: okoliczność znana sądowi urzędowo, aneksy w aktach SO w Łodzi sygn. akt X GC 591/17 k.190-259).

Wnioskiem z dnia 19 lutego 2016 roku powód wystąpił o udzielenie przez Bank (...) gwarancji spłaty kredytu na podstawie umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr 4/ (...)/2013r. z dnia 4 marca 2013 roku. Udzielona przez (...) gwarancja spłaty kredytu stanowiła zabezpieczenie umowy kredytowej w rachunku bieżącym (...) nr (...) z dnia 30 marca 2012 roku, z późn. zmianami z tytułu kredytu obrotowego (...) pozostawionego do dyspozycji jako kredyt obrotowy odnawialny w walucie polskiej (dowód: wniosek o udzielenie przez (...) gwarancji spłaty kredytu k. 207-209 akt).

W związku z brakiem spłaty wymagalnego zadłużenia z w/w umowy kredytu przez pozwanego, powódka wezwała Bank (...) do zapłaty z tytułu gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis kwoty 500.000 zł, który zapłacił powódce tę kwotę w dniu 12 października 2017 r. (dowód: potwierdzenie przelewu k. 6,7 akt).

W konsekwencji dokonanej wypłaty Bank (...) w W. stał się wierzycielem pozwanego o zwrot kwoty wypłaconej z tytułu gwarancji. Wierzytelność przysługująca (...) względem pozwanego, w wysokości dokonanej wypłaty, została na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 9 listopada 2017 r. przelana na powoda. Wraz z przelaną wierzytelnością na (...) Bank (...) S.A. przeszły również prawa związane z tą wierzytelnością, w tym roszczenie o zapłatę odsetek naliczanych od dnia wypłaty kwoty z gwarancji w wysokości aktualnej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, jednak nie wyższej, niż aktualna wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie wynikająca z powszechnie obowiązujących przepisów prawa tj. nie wyższej niż dwukrotność sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych, kosztów poniesionych przez (...) oraz przysługujące (...) zabezpieczenia (dowód: umowa przelewu wierzytelności k. 13-14 akt).

Zadłużenie pozwanego wobec powodowego Banku, z powyższego tytułu, zgodnie z wyciągiem z ksiąg bankowych na datę 17 stycznia 2018r. wyniosło:

- należność główna w kwocie 500.000zł,

odsetki naliczone do 16 stycznia 2018r. – 18.547,87zł (dowód: wyciąg z ksiąg bankowych k. 5 akt, historia operacji na rachunku bankowym nr (...) k. 125-206 akt).

Pozwany był wzywany do spłaty należności. Wezwanie było wysłane na adres podany przez pozwaną Spółkę w umowie kredytowej i aneksach, a powód nie był powiadomiony o zmianie adresu dłużnika, mimo że taki obowiązek ciążył na kredytobiorcy. Wezwanie do zapłaty długu pozostało bez odpowiedzi (dowód: wezwanie z dnia 24-11 -2017r. wraz z dowodem doręczenia k. 10-12 akt).

Powódka zawiadomiła pozwanego, że Bank (...) dokonał wypłaty gwarancji w wysokości 500.000 złotych tytułem spłaty należności wynikającej z wyżej wymienionej umowy. Strona powodowa poinformowała również, że umową z dnia 9 listopada 2017r. roku Bank (...) przelał wierzytelności przysługującą (...) na rzecz powódki (...) Banku (...) S.A. z tytułu wypłaconej kwoty z gwarancji wraz z należnościami ubocznymi w tym roszczenie o zapłatę odsetek naliczanych od dnia wypłaty

kwoty z gwarancji w wysokości czterokrotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP oraz poniesionych kosztów.

Bank poinformował jednocześnie, iż w przypadku braku możliwości dokonania jednorazowej spłaty należności, istnieje możliwość zawarcia porozumienia lub umowy ugody ustalającej warunki spłaty zadłużenia.

Ponadto, (...) Bank (...) S.A. zaznaczył, iż niespłacenie zaległości wobec banku albo brak złożenia wniosku o zawarcie porozumienia lub umowy ugody w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje, że (...) Bank (...) S.A. podejmie przewidziane umową oraz przepisami prawa działania w celu uzyskania tytułu wykonawczego (dowód: wezwanie z dnia 24-11-2017r. wraz z dowodem doręczenia k. 10-12 akt).

Pozwany pomimo wezwania nie dokonał spłaty kredytu (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Należy podnieść, że praktycznie wszystkie istotne dla sprawy okoliczności wynikały z przedłożonych przez stronę powodową dokumentów prywatnych.

Zgodnie z art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Formalna moc dowodowa dokumentu prywatnego wyraża się w tym, że zawarte w nim oświadczenie pochodzi od osoby, która złożyła podpis na dokumencie, jednakże nie rozciąga się ona na okoliczności towarzyszące złożeniu oświadczenia. Nie przesądza ona sama przez się o mocy materialnej dokumentu (kwestii jego ważności, skuteczności, a także prawdziwości). Dokument prywatny nie jest więc dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 sierpnia 2015 r. VI ACa 1031/14 LEX nr 1794400).

Podobnie w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 sierpnia 2015 r.

(I ACa 238/15 LEX nr 1797159) wskazano, że dokument prywatny nie korzysta z domniemania zgodności z prawdą złożonych w nim oświadczeń - formalna moc dowodowa tego dokumentu nie przesądza jego mocy materialnej. Dokument prywatny nie jest sam przez się dowodem rzeczywistego stanu rzeczy.

Umowa kredytu, aneksy do niej, umowa o przelew wierzytelności oraz wyciągi z ksiąg rachunkowych są dokumentami prywatnymi w rozumieniu art. 245 k.c. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 lipca 2015 r. V ACa 174/15 LEX nr 1842230).

Należy wskazać, że Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 20 maja 2015 r. (I ACa 1702/14 LEX nr 1771284) analizował charakter wyciągów z ksiąg bankowych jako dowód w sprawie. Sąd Apelacyjny w tym uzasadnieniu wskazał, że:

„Powodowy bank, wykazując istnienie zadłużenia strony pozwanej przedstawił na poparcie swoich roszczeń dowód w postaci wyciągów z ksiąg bankowych. Nie ulega wątpliwości, że złożony przez stronę powodową wyciągi z ksiąg bankowych stanowią dokumenty prywatne, zawierają bowiem pieczęć banku i treść określonego oświadczenia wiedzy wynikającej z ksiąg bankowych oraz są podpisane przez pracownika banku. Wyciągi te, zgodnie z art. 245 k.p.c., stanowią dowód tego, że osoba która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Jak podkreślone jest w literaturze, dokument prywatny stanowi pełnoprawny środek dowodowy, który Sąd orzekający może uznać za podstawę swoich ustaleń faktycznych, a następnie wyrokowania. Moc dowodowa dokumentu prywatnego jest jednak słabsza aniżeli moc dowodowa dokumentu urzędowego, ponieważ dokumenty prywatne nie korzystają z podstawowego w tym zakresie domniemania, że ich treść jest zgodna ze stanem rzeczywistym (domniemania

zgodności z prawdą). Nie przeszkadza to jednak w tym, aby Sąd orzekający w ramach swobodnej oceny dowodów (art. 233 k.p.c.) uznał treść dokumentu prywatnego za zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy”.

Orzecznictwo sądów powszechnych idzie jeszcze dalej, zauważając nawet, że sam fakt, że dane pismo nie spełnia warunków dokumentu określonego w art. 244 k.p.c. i art. 245 k.p.c. nie oznacza, że nie może ono stanowić dowodu w sprawie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 września 2015 r. III AUa 611/15 LEX nr 1820426).

Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie "wszechstronnego rozważenia zebranego materiału" (a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (por. wyrok SN z dnia 17 listopada 1966 r., II CR 423/66, OSNPG 1967, nr 5-6, poz. 21; uzasadnienie wyroku SN z dnia 24 marca 1999 r., I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 382; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 11 lipca 2002 r., IV CKN 1218/00, LEX nr 80266; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 18 lipca 2002 r., IV CKN 1256/00, LEX nr 80267; wyrok SA w Poznaniu z dnia 12 czerwca 2013 r., III AUa 51/13, LEX nr 1356634).

Jak twierdzi się w literaturze, moc dowodowa oznacza siłę przekonania uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych na potwierdzenie prawdziwości lub nieprawdziwości twierdzeń na temat okoliczności faktycznych, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Wiarygodność zaś decyduje o tym, czy określony środek dowodowy, ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę (por. wyrok SA w Poznaniu z dnia 21 marca 2013 r., III AUa 1431/12, LEX nr 1322011; wyrok SA w Łodzi z dnia 5 czerwca 2013 r., I ACa 50/13, LEX nr 1345548; wyrok SA w Łodzi z dnia 23 lipca 2013 r., I ACa 90/13, LEX nr 1356578).

Przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 20 marca 1980 r., II URN 175/79, OSNC 1980, nr 10, poz. 200; uzasadnienie wyroku SN z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 655; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 15 lutego 2000 r., III CKN 1049/99, LEX nr 51627; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 maja 2000 r., IV CKN 1097/00, LEX nr 52624; uzasadnienie wyroku SN z dnia 29 września 2000 r., V CKN 94/00, LEX nr 52589; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2000 r., IV CKN 1383/00, LEX nr 52544; wyrok SN z dnia 19 czerwca 2001 r., II UKN 423/00, OSNP 2003, nr 5, poz. 137; uzasadnienie wyroku SN z dnia 14 marca 2002 r., IV CKN 859/00, LEX nr 53923; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1050/00, LEX nr 55499; uzasadnienie wyroku SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906; uzasadnienie wyroku SN z dnia 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, LEX nr 80273).

Powódka przedłożyła: umowę kredytową, aneksy do niej, umowę gwarancji bankowej, umowę przelewu wierzytelności, wyciąg z ksiąg banku, wydruk wszystkich operacji na koncie strony pozwanej, wezwanie do zapłaty.

W nawiązaniu do twierdzeń i zarzutów pozwanego wskazanych w odpowiedzi na pozew, powódka przedłożyła pełnomocnictwa osób, które zawarły umowę cesji pomiędzy powodem a Bankiem (...) oraz historię rachunku bankowego nr (...) od marca 2016r. (od zawarcia aneksu nr (...) do umowy do daty wyrokowania. Jednocześnie w odpowiedzi na zarzut pozwanego dotyczący wskazania warunków wypłaty gwarancji przez Bank (...) na rzecz powoda powód przedstawił : wniosek złożony w dniu 19.02.2016r. (przed podpisaniem kolejnego aneksu przedłużającego

obowiązywanie kredytu) przez pozwaną jako kredytobiorcę dotyczący udzielenia przez (...) gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis, umowę portfelowa linii gwarancyjnej de minimis nr 4/ (...)/2013r. z dnia 4 marca 2013r. określająca warunki wypłaty gwarancji, załącznik do umowy nr (...) z dn.30.03.2012r.zmienionej aneksem nr (...) z dn. 27.03.2015r., potwierdzenie dokonania wpłaty przez (...) w dn. 12.10.2017r.

W przedmiotowej sprawie, Sąd uznał dokumenty prywatne złożone przez stronę powodową za wiarygodne, potwierdzające rzeczywisty stan rzeczy, tym bardziej, że zarzuty pozwanego były ogólnikowe.

Należy podkreślić, że na podstawie wyciągu z ksiąg można sformułować domniemanie, iż stwierdzone w nim okoliczności są zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, chociaż, co jest poza sporem, dokumenty takie nie mają mocy dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Przypisanie przedstawionemu przez stronę powodową wyciągowi z ksiąg banku mocy jedynie dokumentu prywatnego, nie zaś dokumentu urzędowego, nie pozbawia tego dokumentu mocy dowodowej w ogóle, a jedynie moc tę ogranicza (art. 245 k.p.c.). Dowód ten, tym bardziej w powiązaniu z innymi przeprowadzonymi w sprawie dowodami z dokumentów może wraz z pozostałym materiałem dowodowym stanowić podstawę ustaleń faktycznych Sądu, w tym także potwierdzających twierdzenia strony powodowej.

Zdaniem Sądu, przedłożonymi dokumentami prywatnymi powodowy Bank udowodnił zarówno podstawy wypłaty gwarancji jak i jej wysokość, w tym podstawy naliczania odsetek maksymalnych za opóźnienie od należności głównej od daty dokonania wypłaty gwarancji na rzecz banku, t.j: od dnia 12.10.2017r. do dnia zapłaty.

Sąd zauważa, że o ile jednak strona powodowa przedstawiła dowód z powołanych wyżej w uzasadnieniu wyroku dokumentów, na okoliczność prawdziwości twierdzeń uzasadniających roszczenie pozwu, o tyle pozwany żadnych w istocie dowodów nie przedstawił, poprzestając jedynie na gołosłownych i ogólnikowych zaprzeczeniach.

Przedłożone przez powódkę dokumenty prywatne potwierdzają rzeczywisty stan zadłużenia pozwanego względem powódki jako wierzyciela pierwotnego, w tym wysokość naliczonych odsetek umownych, co uzasadnia treść umowy kredytowej i aneksów.

Pozwany w toku procesu nie wskazał, że kwestionuje okoliczności związane z udzielonym kredytem, czy gwarancją spłaty kredytu, nie wskazał na czym polega ewentualny błąd w kalkulacji wysokości dochodzonej pozwem kwoty. W sprawie bezsporne jest, że powódka udzieliła pozwanemu kredytu zgodnie z załączoną umową kredytową, pozwany wykorzystał kredyt, spłata kredytu była zabezpieczona gwarancją, która została zrealizowana na kwotę 500.000,00zł. co zostało wskazane w załączonych przez bank dokumentach. Następnie Bank (...) dokonał przelewu przysługującej mu wierzytelności z tytułu realizacji gwarancji na powódkę bank (...) S.A.

Konkludując, pozwany nie przedstawił żadnych dowodów mogących podważyć wiarygodność, bądź rzetelność złożonych przez stronę powodową wyciągów z ksiąg bankowych, wysokości zadłużenia. Pozwany nie przedstawił jakiegokolwiek dokumentu, z którego wynikałoby, że dokonał spłaty zadłużenia, oraz czy doszło do zawarcia ugody lub restrukturyzacji kredytu.

Trafnie powódka zauważa, że również zarzuty pozwanego co do przedwczesności powództwa należy uznać za chybione. Fakt kierowania korespondencji przez stronę pozwaną na adres wskazany przez pozwaną w umowie kredytowej i kolejnych aneksach do niej był podyktowany postanowieniami zawartymi w umowie kredytowej nr (...) z dn. 30.03.2012r. t.j: § 19 ust.1 pkt 8):

„kredytobiorca zobowiązuje się do powiadomienia (...) SA o wszelkich zmianach związanych z jego nazwą i siedzibą”.
Takie same zapisy znajdują się w kolejnych aneksach nr (...) do umowy nr (...).

Przesłuchanie świadka A. S. na okoliczność współpracy stron oraz przyczyn nieterminowej spłaty kredytu, Sąd uznał za dowód nie mający znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i przy tak sformułowanej tezie dowodowej, wniosek pozwanego oddalił.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Źródłem zobowiązania gwarancyjnego banku jest przede wszystkim umowa istniejąca między bankiem-gwarantem i beneficjentem gwarancji (uzasadnienie wyr. SN z 16.4.1996 r., II CRN 38/96, OSNC 1996, Nr 9, poz. 122). Wtórne znaczenie ma już sam sposób dojścia do zawarcia takiej umowy (np. w wyniku przyjęcia przez beneficjenta dokumentu zawierającego oświadczenie woli gwaranta, tzw. listu gwarancyjnego lub w inny sposób, art. 78 KC, art. 7 PrBank – elektroniczny dokument gwarancyjny). W orzecznictwie SN od dawna przyjmuje się umowę między bankiem-gwarantem i beneficjentem-wierzycielem jako źródło stosunku gwarancyjnego. W wyroku SN z 20.9.2013 r., II CSK 670/12, OSNC 2013, Nr 5, poz. 53, stwierdzono, że gwarancja bankowa w rozumieniu art. 81 PrBank nie jest jednostronną czynnością prawną, a w obrocie bankowym (też ubezpieczeniowym) wytworzyła się praktyka wystawiania przez bank tzw. dokumentu gwarancji (obejmującego oświadczenie woli banku-gwaranta) i przesyłania go beneficjentowi gwarancji, wskazanemu w zleceniu udzielania gwarancji. Umowny stosunek gwarancyjny powstaje jeszcze na pewno przed datą wystąpienia przez beneficjenta z żądaniem zapłaty. Z reguły też beneficjent gwarancji inicjuje przeciw sekwencję tworzenia stosunku gwarancyjnego, wybierając tę formę zabezpieczenia w stosunku podstawowym (art. 60k.c.).

Beneficjentem gwarancji (wierzycielem gwarancyjnym) jest zawsze podmiot imiennie określony w umowie gwarancyjnej (art. 81 PrBank). Staje się on uprawniony (art. 81 PrBank) do uzyskania świadczenia gwarancyjnego (wypłaty sumy gwarancyjnej, nie odszkodowania) od banku-gwaranta w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania łączącego z reguły beneficjenta ze zlecającym udzielenie gwarancji.

Gwarancja bankowa służy z reguły do umocnienia (zabezpieczenia) wierzytelności wynikających z oznaczonych stosunków obligacyjnych. Najogólniej mówiąc, istotą zobowiązania gwarancyjnego banku-gwaranta jest zatem zobligowanie się banku wobec beneficjenta gwarancji do spełnienia na jego rzecz świadczenia w postaci oznaczonej sumy pieniężnej (gwarancyjnej) w razie wystąpienia tzw. wypadku gwarancyjnego, tj. określonej w zobowiązaniu gwarancyjnym postaci niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania wynikającego ze stosunku podstawowego lub pojawienia się innego zdarzenia wskazanego w oświadczeniu banku o udzieleniu gwarancji.

Zobowiązanie banku ma charakter pieniężny (art. 81 PrBank) i nieodszkodowawczy (inaczej – art. 391 k.c.). Gwarant odpowiada do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie gwarancji (w walucie polskiej lub obcej). Suma ta może być mniejsza niż rozmiar wierzytelności objętej gwarancją. W praktyce spotyka się klauzule modyfikujące zakres odpowiedzialności gwaranta.

Z reguły w umowie gwarancyjnej oznacza się też termin (okres) istnienia zobowiązania gwarancyjnego banku, skorelowany odpowiednio z terminem zapłaty wierzytelności objętej gwarancji. Termin gwarancji określa czas trwania zobowiązania gwarancyjnego (wyr. SA w Warszawie z 22.4.2009 r., VI ACa 1369/08, niepubl.). Żądanie zapłaty powinno być zgłoszone przez beneficjenta (a nie przez zlecającego) w takim okresie obowiązywania gwarancji (niekiedy – w pewnym czasie przed ukończeniem okresu skuteczności gwarancji). Żądanie zapłaty może być dokonane w odpowiednio oznaczonej postaci (art. 81 PrBank) i połączone z przedstawieniem bankowi-gwarantowi odpowiednich dokumentów potwierdzających pojawienie się warunków gwarancji („warunków zapłaty”).

Umowa gwarancyjna jest umową konsensualną, zobowiązującą jedynie gwaranta, losową, odpłatną. Prowizję gwarancyjną (uzależnioną od wysokości sumy gwarancyjnej i czasu trwania zobowiązania gwarancyjnego) płaci

gwarantowi z reguły zlecający udzielenie gwarancji, a więc podmiot, wobec którego gwarant kieruje roszczenie kompensacyjne po wykonaniu zobowiązania gwarancyjnego.

Zobowiązanie gwarancyjne ma charakter samodzielny (niezależny) i nieakcesoryjny (por. np. uzasadnienie wyr. SN z 16.4.1996 r., II CRN 38/96, OSNC 1996, Nr 9, poz. 122, s. 50–53 oraz powołana tam judykatura; wyr. SN z 27.3.2013 r., I CSK 630/12, OSNC-ZD 2014, Nr A, poz. 14) w odniesieniu do zobowiązania podstawowego. Nie istnieje tu zatem więź prawna charakterystyczna dla poręczenia (art. 876 k.c.). Stąd jakiegokolwiek próby (nawet ostrożnej) analogii z przepisów o poręczeniu byłyby niedopuszczalne, nawet gdyby bank-gwarant był zobowiązany (co jest regułą) do wypłaty beneficjentowi sumy gwarancyjnej w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania podstawowego. Rozbudowywanie treści umów gwarancyjnych w obecnej praktyce nie stwarza jednak, jak się wydaje, potrzeby powoływania się na przepisy dotyczące poręczenia. Przyznanie jednak gwarantowi roszczenia subrogacyjnego (art. 16 OchrNabU, **art. 518 § 1 pkt 4** k.c.) prowadzi do wniosku, że sytuacja prawna poręczyciela i gwaranta po wykonaniu zobowiązania poręczenia i z gwarancji jest podobna.

Związek między zobowiązaniem gwaranta a wierzytelnością podstawową polega jedynie na tym, że to pierwsze zobowiązanie służy do umocnienia (zabezpieczenia) wierzytelności podstawowej (kreuje stan zabezpieczenia), nawet jeżeli określona w umowie suma gwarancyjna nie pokrywa się z rozmiarem zabezpieczonej wierzytelności.

Dla zaktualizowania się obowiązku świadczenia przez gwaranta niezbędne jest pojawienie się odpowiednich wymagań (przesłanek) takiej aktualizacji (verba legis: warunki zapłaty, art. 81 ust. 1 PrBank). W umowie gwarancyjnej mogą być one rozbudowane lub zminimalizowane, co wpływa na walor prawny udzielonego zabezpieczenia. Podstawowe wymagania aktualizacji obowiązku gwarancyjnego to pojawienie się tzw. wypadku gwarancyjnego (niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania podstawowego) oraz zgłoszenie przez beneficjenta wobec gwaranta określonego żądania o określonej treści, w oznaczonym czasie i w odpowiedni sposób. Beneficjent mógłby być ponadto zobligowany do przedstawienia określonych dowodów pojawienia się wypadku gwarancyjnego.

Umowa gwarancji może zatem formułować nie tylko odpowiednie wymagania co do formy i treści żądania zapłaty (funkcja korzystania z zabezpieczenia), lecz także wymagania zmierzające do wykazania istnienia i wysokości roszczenia objętego gwarancją (funkcja dowodowa lub uprawdopodobnienia żądania).

W wyroku SN z 20.9.2013 r., II CSK 670/12, OSNC 2014, Nr 5, poz. 53, wyjaśniono, że przedstawienie bankowi-gwarantowi w okresie gwarancji żądania zapłaty bez zachowania tych wymagań oznaczało w istocie niewykonanie postanowień umowy gwarancyjnej i uzasadniało odmowę wypłaty sumy gwarancyjnej. Takie dodatkowe postanowienia umowy gwarancji mogą służyć pewniejszemu wykazywaniu zdarzeń objętych gwarancją i identyfikowaniu podmiotu uprawnionego do wypłaty sumy gwarancyjnej, a przepis art. 81 PrBank nie ogranicza treści stosunku gwarancyjnego w tym zakresie.

Termin spełnienia świadczenia kreowany jest niezależnie od przyjętych w umowie gwarancji przesłanek (wymogów) aktualizacji obowiązku gwarancyjnego. Gwarant byłby zobowiązany zapłacić sumę gwarancyjną bezzwłocznie po złożeniu żądania przez beneficjenta (por. też uzasadnienie wyr. SN z 16.4.1996 r., II CRN 38/96, OSNC 1996, Nr 9, poz. 122, s. 50). Beneficjent mógłby też określić stosowny czas zapłaty po złożeniu żądania. Określenie terminu spełnienia świadczenia przez gwaranta pozwalałoby na oznaczenie ewentualnego początku stanu opóźnienia przez gwaranta (art. 481 k.c.).

Poza umorzeniem zobowiązania gwarancyjnego najistotniejszym skutkiem wykonania zobowiązania gwarancyjnego jest powstanie roszczeń kompensacyjnych gwaranta (tzw. regresu w szerokim znaczeniu), z reguły wobec zlecającego udzielenie gwarancji. Należy przyjąć, że nie wchodziła tu jednak w grę subrogacja legalna (art. 518 k.c.), przy czym analogia do sytuacji płacącego poręczyciela (art. 518 § 1 k.c.) nie byłaby uzasadniona. W praktyce bankowej oraz w dotychczasowym orzecznictwie (por. np. wyr. SN z 25.11.2004 r., II CK 561/03, niepubl.; post. SN z 4.11.2004 r., V CK 199/04, L.; wyr. SN z 4.11.2004 r., V CK 200/04, L.) nie przyjmuje się konstrukcji subrogacji płacącego gwaranta na podstawie art. 518 § 1 k.c. W literaturze polskiej wyrażano jednak odmienne zapatrywanie z różnym

uzasadnieniem jurydycznym. W literaturze zgłaszane są propozycje wyposażenia gwaranta w sposób generalny w roszczenie na podstawie art. 518 k.c., podobnie jak poręczyciela.

Poza sporem jest w niniejszej sprawie, że strony procesu zawarły umowę kredytu, która zdefiniowana została w art. 69 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn. - Dz. U. z 2012 r. poz. 1376, z późn. zm.), zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Powód oprócz roszczeń, które ma z podstawowego stosunku kontraktowego- umowy kredytowej jest, również uprawniony do dochodzenia roszczeń z tytułu zapłaty gwarancji bankowej, bowiem nabył skutecznie na podstawie umowy cesji wierzytelność z tego tytułu od Banku (...) jako gwaranta spełniającego świadczenie. Umowa przelewu wierzytelności (art. 509 k.c.) została zawarta w dniu 9 listopada 2017 roku .

Powód dochodzi w niniejszej zwrotu wypłaconej gwarancji, przy czym prawidłowość wyliczenia dochodzonej kwoty, a tym samym długu zaspokojonego za kredytobiorcę wynika z dokumentów prywatnych- warunków umowy, aneksów do umowy, wyciągu z ksiąg banku. Jak wynika z analizy umów i aneksów, gwarancja obejmowała również świadczenia uboczne oprócz kapitału. Ponadto, w §2 pkt 2 umowy przelewu wierzytelności dokonanej przez Bank (...) na rzecz powódki zastrzeżono, że „wraz z przelaną wierzytelnością na Bank (...) przechodzą prawa związane z tą wierzytelnością, w tym roszczenie o zapłatę odsetek naliczanych od dnia wypłaty kwoty z gwarancji w wysokości 4-krotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP, oraz poniesionych przez (...) kosztów, a także przysługujące (...) zabezpieczenia wierzytelności „– k.7v.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w całości uwzględnił powództwo, a o odsetkach orzekł na podstawie art. 481 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., obciążając nimi pozwanego jako osobę przegrywającą spór. Na koszty procesu złożyły się opłata od pozwu 6482 złotych, oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 10.800 zł zgodnie z par. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r. DZ. U. 2015.1804 ze zm.), 17zł opłata od pełnomocnictwa. Pozostałe koszty sądowe – 19.445,39zł Sąd nakazał pobrać bezpośrednio od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Łodzi.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.
3. Uzasadnienie sporządzone przez sędziego.